

SCENARIUSZ ZAJĘĆ ZINTEGROWANYCH 98

LEGENDA „O MŁAWIE

PRZEDMIOT: Edukacja społeczna, polonistyczna

Klasa: III szkoła podstawowa

CZAS REALIZACJI: 1 godzina lekcyjna (45 minut).

Zagadnienia:

Kształtowanie wiedzy na temat polskich regionów, poznanie legendy o Mławie.

METODY I FORMY PRACY:

- Pogadanka, Praca indywidualna, Praca zróżnicowana, Praca z tekstem.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- tekst legendy o "Mławie" (załącznik 2), krzyżówka z hasłem (załącznik 1).

CELE LEKCJI:

Cel ogólny:	Cele szczegółowe:
• rozwijanie wiedzy na temat historii związanej z naszym krajem; • poznanie tekstu legendy o Mławie; • praca z mapą; • analiza tekstu literackiego; • nauka czytania ze zrozumieniem; • kształcenie aktywności twórczej.	Uczeń • wie, gdzie leży Mława i potrafi ją wskazać na mapie; • wie, o czym jest tekst legendy; • dokonuje analizy tekstu; • odpowiada na pytania nauczyciela; • potrafi słuchać ze zrozumieniem; • potrafi szukać informacji; • jest aktywny na zajęciach.

PRZEBIEG ZAJĘĆ

Wprowadzenie

Czas realizacji: 10 minut

1. Nauczyciel wita się z uczniami.
2. Wprowadzenie do tematu lekcji.
Rozwiązywanie krzyżówki(Mława)
3. Zapisanie tematu lekcji w zeszytach.

Rozwinięcie

Czas realizacji: 30 minut

4. Wskazywanie na mapie położenia miasta(północne Mazowsze).
5. Przybliżenie uczniom krajobrazów Mazowsza oraz obrazów miasta Mławy poprzez prezentację zdjęć i widokówek.
6. Czytanie legendy o Mławie przez nauczyciela.
7. Wyjaśnienie niezrozumiałych słów ze względu na wierszowany tekst oraz użycie w nim staropolskiego języka.
8. Zwrócenie uwagi na historyczny charakter legendy(fakty historyczne).
9. Zabawa „Pociąg- zwiedzamy poznane w legendach miasta Polski. Śpiew na melodię „Jedzie pociąg z daleka”.
10. Prezentacja herbu Mławy- zwrócenie uwagi na związek treści legendy z herbem.

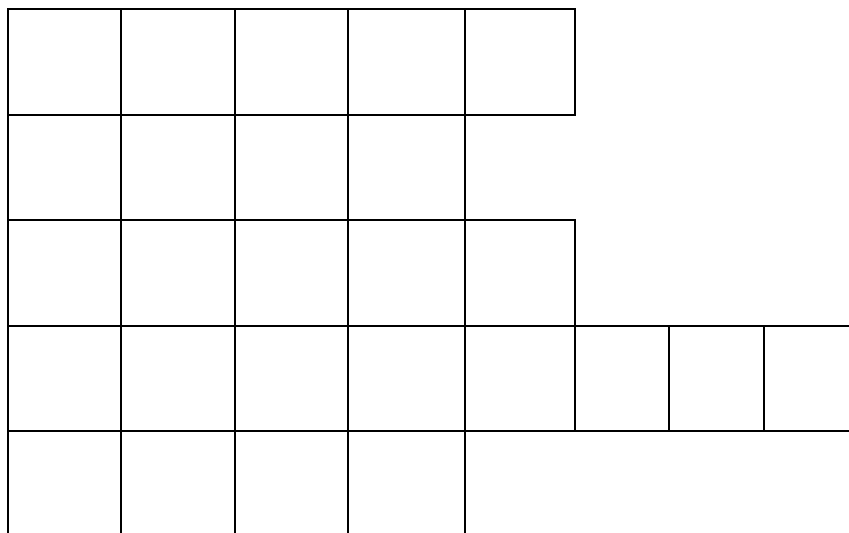
Zakończenie

Czas realizacji: 5 minut

11. Podsumowanie zajęć.
12. Pożegnanie uczniów.

KRZYŻÓWKA Z HASŁEM

PYTANIA:

1. Smaczny i zdrowy biały napój.
2. Pływa po morzu.
3. Są w nim zdjęcia.
4. Stolica Polski.
5. .... z Zielonego Wzgórza.

LEGENDA O MŁAWIE

Ponad całym Mazowszem, hen, przed laty, przed laty
stał bór wielki, tajemny i w zwierzynę bogaty
Tu, tam świecił polaną, przebłyskiwał ku jawie,
tu, tam topił się w błotsku, albo w gęstej muławie !
Brzegiem kraju płynęła wielka rzeka - to Wisła,
do niej Bug z Narwią wpadał i Wkra ciemna, choć czysta...
... A do Wkry tej Muławka ze Sereczem spieszyły,
by pod wsią Radzanowem z nią połączyć swe siły !
... A ładami, borami chadzał gęsto zwierz dziki :
wilki, żubry i tury, i niedźwiedzie i żbiki!
... A rzeczkami, strugami na tratwce lub łodzi
człek, pan borów tych prawy- za łowami tu brodzi,
albo barcie zakłada, gdzie wysoko na sośnie,
by mieć miodek, co pije się tak słodko, radośnie,
albo zboże posiewa po karczunku, po lesie,
a przy pracy wciąż śpiewa, że aż echo, pieśń niesie,
albo konie ujeżdża, dzikie, zwinne tarpany
i tak tyje swobodnie, jak pan wielki nad pany !
Każdy bratem mu bywa, z kim się "słowem" zrozumie,
"niemym", "niemcem" nazywa, co doń mówić nie umie!
Broń ma tylko na łowy, sieć - na ryby i ptaki !

Aż "Książ" Konrad sprowadził z cudzych krajów Krzyżaki !

Te Krzyżaki - to miały ochrzcić całe Pomorze
i Mazowsze ochraniać od Pomorzan !
Lecz, Boże ! ...

Co za naród to taki, zbrojny, silny, układny,
lecz jak "niemy" bełkoczy i, jak żmija tak zdradny !

Krzyż na płaszczu haftuje, krzyżem miecze ozdabia,
lecz jak czart się sprawuje i Bóg wie co wyrabiał
Zamiast Prusów, Pomorzan chrzcic, nawracać do Boga
Krzyżak niszczy Mazurów nie mniej wcale od wroga !
Więc co robić? ... Nie wieda ! "Książ" daleko przebywał !...
A tu coraz jeszcze gorzej ! ... Co-raz ludu ubywa!

Nad Sereczem, w Kopczyńskim czterej zduni, z Czech pono
z garnków dorych słynęli ... Ale jeden z nich żoną
szczycił się, bo być miała mądra, dobra, i prawą

i urodną i żwawą, a zwaną mieli ją Mławą.
Mława, czeskie to imię, ma oznaczać muł-awe ...
Ale imię, jak imię ... Dość, że Mława ma sławę !
Do niej każdy po radę, do niej każdy po leki -
bieży, jedzie lub idzie i szmat drogi daleki!
Mława - wszystkim poradzi, Mława - wszystkich pocieszy,
poważnionych pogodzi, zbolałych - uleczy!
Więc do Mławy lud bieży z różnych krańców tej ziemi!
Zasłynęła kobieta - mądrościami swojemi !

A gdy ludzie z Krzyżaki ciągle mieli te zwady,
to do Mławy przybyli, by posłuchać jej rady !
Mława - cna białogłowa ! Mława mądra i prawa !-
Powiedz, Mławo, co czynić, bo cierpliwość ustawa ?
Krzyżak dwory plądruje, nie oszczędza i chaty!
Nic dla niego ubogi, nic dla niego bogaty I
Kościół także zrabuje, dziewczki młode nie szczędzi !
Nie okupisz się niczym, ani nawet pieniędzmi !
A bić w niego nie idzie, bo znak krzyża on nosi,
zresztą "Książ" Mazowiecki tu do nas zaprosił !
Co tu robić? Radź Mławo, boś najmędrsza tu przecie !
Bóg ci rozum dał taki, jako żadnej kobiecie !

Mława myśli, a duma ! Waży każde swe zdanie,
aż nareszcie odezwie się tak do nich:
Słowianie !

Och, nie dobrze, źle prawie tutaj u was się dzieje !
Wy nie wiecie, że Niemiec - to się tylko z was śmieje !
Ja to wiem, bo z Czech rodem - tom ich dobrze poznała !
Niemiec-Krzyżak to będzie waszych krajów zakała !
Słusznie wy też mówicie, że krzyż jego osłania,
ale tylko do czasu, gdy ku dobru się skłania,
lecz gdy pali, rabuje, gdy rozbija, zło czyni -
to kto mieczem wojuje - ten od miecza niech ginie
... I wam, mężne Mazury, Bóg dał krzepy niemało !
Gdy-was Krzyżak napada- bijcie jako przystało !
Nic, te krzyż on maluje na swym płaszczu lub zbroi,
ale skoro jest zbójem - za nim Pan Bóg nie stoi!
Wic weń walić, cna Mławo, tak nam jednak radzicie?
- Walić! Mława odrzecz, walić prosto, jak w świecę !
- A cóż Konrad, "Książ" prawy na to powie, czy wiecie ?
- Jeśli powie - to "Książu" - swoje krzywdy wskażecie,
chaty wasze spalone, córki wasze w okowach
i te rany krwawiące, co nosicie na głowach!
- Dobrą radę nam dałaś! Nikt nam lepiej nie powie!
Już nie damy się niszczyć "Krzyżackiemu Gadowi" !

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

SCWG
stowarzyszenie aktywnego
wspierania gospodarki

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

I rozeszli się kmiecie, rozjechali rycerze!
Ale odtąd Krzyżactwo już tak łatwo nie bierze
łupów z onej krainy, bo gdy po nie się zjawi -
to mu każdy nieledwie - zbrojny opór postawi !
i pamiętał lud wszystek - dobrą radę cnej Mławy,
więc gdy Mława umarła - to przez pamięć jej sławy,
każdy jadąc w te strony: - Jadę mówił, do Mławy !

I po dziś - dzień to wiedzą ludzie, że to niewiasta,
"Mądra Mława" nam dała - nazwę Mławy ... dla Miasta.

Konstanty Bolest - Modliński